

בבא קמא יג

נכסים שאין בהן מעילה וכו'.

דיוק מהמשנה ושיוך המשנה לדעת תנא מסויים : מעילה הוא דלית בהו, הא מקדש קדשי, מאן תנא? אי"ר יוחנן : בקדשים קלים, ואלביא דר' יוסי הגלילי, דאמר ממון בעלים הוא ; דתניא : **ומצפה מצפה - לרבות קדשים קלים, שהן ממונו, דברי ר' יוסי הגלילי.**

מסנה	ר' יוסי הגלילי	סתירה
המקדש בחלקו, בין בקדשי קדשים בין בקדשים קלים - אינה מקודשת	ומצפה מצפה - לרבות קדשים קלים, שהן ממונו	
דלא כרבי יוסי הגלילי		פתרון 1
לאחר שחיטה אפילו רבי יוסי הגלילי מודה, דכי קא זכו - משלחן גבוה קא זכו	מחיים	פתרון 2

קושי על פתרון 2 : ומחיים מי אמר?

הסבר הקושי :

שלב 1 : הבאת משנה : והתנן : **בכור מוכרין אותו תם חי (ולא שחוט), ובעל מום חי ושחוט, ומקדשין בו את האשה ;**

שלב 2 : צמצום דברי המשנה : ואמר ר"נ אמר רבה בר אבוח : לא שנו אלא בכור בזמן הזה, דכיון דלא חזי להקרבה - אית להו לכהנים זכייה בגוייהו, אבל בזמן שבת המקדש קיים דחזי להקרבה - לא ;
שלב 3-4 : קושי על הצמצום ותירוץ :

ברייתא	המשנה והצמצום	סתירה (רבא)
ומצפה מצפה - לרבות קדשים קלים, שהן ממונו, דברי ר' יוסי הגלילי!	בכור מוכרין אותו תם חי... ומקדשים בו את האשה לא שנו אלא בכור בזמן הזה... אבל בזמן שבת המקדש קיים דחזי להקרבה - לא	
בבכור בחו"ל, ואלביא דר' שמעון, דאמר 'אם באו תמימים - יקרבו' אם באו אין, לכתחלה לא ר' יוסי הגלילי (בתם חי)		תירוץ רבינא
דין לשאר קדשי קדשים	חכמים החולקים על ר' יוסי הגלילי (בתם חי) דין מיוחד לבכור (מתנות כהונה) שאינם נחשבים לממון בעלים	פתרון אפשרי (שלא אמר רבינא) מסקנה

גופא : **ומצפה מצפה - לרבות קדשים קלים, שהן ממונו, דברי ר' יוסי הגלילי!**

בן עזאי	אבא יוסי בן דוסתאי	הבנתם בדברי ר' יוסי הגלילי
לרבות את השלמים	לא אמר בן עזאי אלא בבכור בלבד	מה כל אחד בא למעט ?
מעשר (בכור ושלמים ממון בעלים)	מעשר ושלמים (רק בכור ממון בעלים)	הסבר
אילימא למעוטי בכור, השתא ומה שלמים שטעונים סמיכה ונסכים ותנופת חזה ושוק, אמרת ממון בעלים הוא, בכור מבעיא? אלא אמר רבי יוחנן : למעוטי מעשר		
מעשר ובכור (שלמים בלבד ממון בעלים)	מעשר (בכור ושלמים ממון בעלים)	מה בא כל אחד למעט לפי רבינא ?
	אילימא למעוטי שלמים, השתא ומה בכור שקדוש מרחם - ממונו הוא, שלמים מבעיא? אמר רבי יוחנן : למעוטי מעשר	הסבר

פירוש אחר לדברי המשנה : רבא אמר : מאי נכסים שאין בהן מעילה? נכסים שאין בהן דין מעילה, ומאי נינהו? דהדיוט.
קושי : וליתני : דהדיוט! קשיא.

הוראה : אמר רבי אבא : שלמים שהזיקו - גובה מבשרן ואינו גובה מאימוריהן.

קושי : פשיטא, אימורין לגובה סלקי!

תירוץ : לא צריכא, לגובה מבשרן כנגד אימורים.

קושי : אליבא דמאן?

- אי אליבא דרבנן, פשיטא, הא אמרי : כי ליכא לאשתלומי מהאי לא משתלמא מהאי!
- ואי אליבא דרבי נתן, הא אמר : כי ליכא לאשתלומי מהאי משתלם מהאי תירוץ : איבעית אימא רבנן, ה"מ בתרי גופי, אבל בחד גופא, מצי אמר ליה : מכל היכא דבעינן משתלמנא ; איבעית אימא רבי נתן, התם הוא דאמר ליה בעל שור לבעל הבור : אנא תוראי בבירך אשכחתי, מאי דלית לי לאשתלומי מהיאך משתלמנא מינך, אבל הכא מי מצי אמר : בשר אזיק, אימורין לא אזיק?

